

Afwijkingen weke delen en speekselklieren

In de mond kunnen afwijkingen ontstaan vanuit het mondslijmvlies zoals slijmvliezen, tong, verhemelte, mondbodem en lippen of vanuit de weke delen zoals speekselklierijtjes, bloedvaten, zenuwbundels en bind- en vetweefsel.

Deze afwijkingen geven niet altijd klachten en worden soms per toeval ontdekt door uw tandarts of mondhygiënist. Er kan ook sprake zijn van afwijkingen die worden veroorzaakt door ziekten elders in het lichaam.

De kaakchirurg kan de afwijking verwijderen of een weefselstukje uit de afwijking nemen. Het wegnemen van een stukje weefsel heet een biopt. Dit weefsel wordt verder onderzocht. Met de uitkomst van het weefselonderzoek kan de diagnose met zekerheid worden gesteld.

De meest voorkomende ziektes vanuit het mondslijmvlies zijn: Lichen planus oris, fibroom en mucocèle.

In en rond de mondholte bevinden zich zes grote speekselklieren en veel kleine klieren die samen het speeksel produceren dat de mondholte bevochtigt. De meest voorkomende ziektes vanuit de weke delen in de mondholte zijn: speekselkliergezwellen of tumoren, speekselstenen en Sjögren syndroom.

In deze folder kunt u lezen hoe de ingreep verloopt bij het verwijderen van de afwijking en het nemen van een biopt. Welke nazorg nodig is en welke complicaties kunnen optreden.

De folder geeft algemene informatie. De kaakchirurg of verpleegkundige / tandartsassistent informeren u mondeling over zaken die voor u in het bijzonder gelden. Met vragen kunt u bij de polikliniek mond, kaak en aangezichtchirurgie (MKA) terecht.

Biopt en het verwijderen van de afwijking

Bij het nemen van een biopt of het verwijderen van de afwijking wordt plaatselijke verdoving gebruikt.

De verpleegkundige of tandartsassistent dekt het gebied steriel af.

De kaakchirurg neemt het biopt of de afwijking wordt verwijderd. Indien nodig wordt het wondje gehecht. De hechtdraad lost na 12 tot 14 dagen vanzelf op. U hoeft hiervoor niet terug te komen.

De behandeling duurt gemiddeld 15 minuten.

Meestal is een gaasje op het wondje aangebracht. Dit mag na een half uur worden verwijderd.

Het biopt of de verwijderde afwijking wordt ingestuurd voor verder onderzoek. De uitslag hiervan krijgt u 14 dagen later via een telefonisch consult met de kaakchirurg.

Nazorg

De verdoving is na 2 tot 4 uur uitgewerkt. Tot die tijd mag u niet eten of drinken om verslikken of bijten op de ongevoelige lip, tong of wang te voorkomen.

U begint meteen met **koelen** om zwelling enigszins te voorkomen. Koelen kan met ijsklontjes in een zakje en een washand of een coldpack. U koelt met tussenpozen. Maximaal 5 minuten koelen, ongeveer een half uur niet, dan weer 5 minuten koelen, enzovoorts. Dit herhaalt u tot u naar bed gaat.

Goede mondhygiëne is belangrijk voor een snelle genezing.

Houd de mond goed schoon door na elke maaltijd uw tanden, kiezen en tandvlees te borstelen. Ook over het wondje borstelen.

Ga **niet** spoelen, dit voorkomt nabloeden van de wond.

5 dagen niet spoelen, ook niet na het tanden poetsen.

Omdat u een wond in uw mond heeft, is het mogelijk dat uw bloed zich met het speeksel mengt en u daardoor enkele dagen licht rood of roze speeksel heeft. Dit is normaal en niets om u bezorgd over te maken.

De eerste week na de behandeling is het belangrijk dat u niet rookt en/of alcohol drinkt. Dit is slecht voor de wondgenezing.

Er zijn geen beperkingen wat betreft het eten en drinken. Het is juist van belang dat u goed blijft kauwen. U kunt als u wilt de eerste 3 tot 4 dagen na de behandeling tussen de maaltijden op een suikervrije kauwgum kauwen.

Bijverschijnselen

U kunt de volgende bijverschijnselen verwachten:

- Pijn gedurende vier tot vijf dagen,
- Zwelling,
- Nabloeding,
- Koorts gedurende drie tot vier dagen.

Deze bijverschijnselen zijn op zich geen reden om u ongerust te maken. Hieronder is te lezen wat u eraan kunt doen.

Pijn

Nadat de verdoving is uitgewerkt, kunt u pijn krijgen. Deze is goed te behandelen met pijnstillers. Welke pijnstillers voor u het meest geschikt zijn, overleggen we met u. Indien nodig krijgt u een recept hiervoor.

Zwelling

Na de behandeling kan uw wang flink dik worden en gaat uw mond minder ver open. Hierdoor kan ook het slikken wat moeilijker gaan. Dit is een normaal gevolg van de behandeling. De zwelling zal na 2 tot drie 3 het grootst zijn en daarna weer afnemen.

Door uw wang/lip te koelen is de zwelling enigszins te voorkomen.

Koelen kunt u doen met ijsklontjes in een plastic zakje in een washand, een koud washandje of een coldpack. Het beste kunt u direct na de behandeling beginnen met koelen en dit de rest van de dag met pauzes tussendoor blijven doen.

Zonnewarmte kunt u het beste vermijden.

Soms ontstaat er ook een bloeditstorting. Uw wang blijft dan langer dik en verkleurd. Dit is niet ernstig en gaat meestal vanzelf over.

Nabloeden

De eerste uren na de behandeling kan de wond nog iets bloeden. Dat gaat meestal vanzelf over. Wanneer de wond na een tijd (verschilt per persoon) nog blijft bloeden, kunt u het volgende doen:

- U neemt een nieuw gaasje of een schone zakdoek en maakt daarmee uw mond schoon en droog.
- Zeker niet de mond gaan spoelen!
- Dan neemt u een tweede gaasje en vouwt dat dubbel. Als u geen gaasjes heeft kunt u ook een knoop in een schone zakdoek leggen.
- Het opgevouwen gaasje of de knoop legt u op de wond en u klemt uw kaken een half uur stevig op elkaar.

Het is belangrijk dat er druk op de wond komt. Hierdoor stopt het bloeden.

Wanneer bellen

- Als de wond ondanks deze maatregelen blijft bloeden.
- Wanneer na 4 of 5 dagen de pijn of zwelling niet minder wordt, maar juist erger wordt.
- Als u koorts krijgt boven de 38,5°C. Een kleine verhoging is normaal.

Mocht u op de eerste dagen in de avond/nacht of het eerste weekend na de behandeling klachten krijgen mag u contact opnemen met de SEH. Telefoonnummer: (0475) 38 22 54.

Natuurlijk kunt u op werkdagen tussen 8.00 uur en 16.00 uur altijd bellen met de poli Mond-Kaak-Aangezichts chirurgie wanneer u vragen heeft of zich ongerust maakt.

Polikliniek Mond, Kaak en Aangezichtchirurgie

Telefoonnummer: (0475) 38 21 21

Samengevat

- Goed koelen.
- Goede mondhygiëne. Tand en kiezen na elke maaltijd poetsen evenals het wondje.
- **Vijf** dagen **niet** spoelen.
- Goed kauwen. Geen maaltijden overslaan en niet uitsluitend vloeibaar voedsel eten.
- Als u wilt kunt u suikervrije kauwgum nemen.
- **Één** week **niet** roken en/of alcohol drinken.

Laurentius Ziekenhuis
Mgr. Driessenstraat 6
6043 CV Roermond
www.lzr.nl

Patiëntencommunicatie Laurentius Ziekenhuis
34290520 - Mond kaak en aangezichts chirurgie (MKA) - april 2025